

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. sausio 26 d.*

„Apeliacinis skundas — Karteliai — Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos vonios kambario įrangos rinkos — Pardavimo kainų koordinavimas ir keitimasis neskelbtina komercine informacija — Reglamentas (EB) Nr. 1/2003 — 23 straipsnio 2 dalis — Maksimali 10 % apyvartos riba — 2006 m. baudų dydžio apskaičiavimo gairės — Pareiga motyvuoti — Vienodo požiūrio principas — Neribotos jurisdikcijos įgyvendinimas“

Byloje C-637/13 P

dėl 2013 m. lapkričio 27 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Laufen Austria AG, įsteigta Vilhelmsburge (Austrija), atstovaujama advokatės E. Navarro Varona,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Komisijai, atstovaujamai F. Castilla Contreras bei F. Castillo de la Torre ir F. Jimeno Fernández, nurodžiusiai adresu dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, teisėjai M. Berger, E. Levits, S. Rodin (pranešėjas) ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. rugsėjo 10 d. posėdžiui,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: ispanų.

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu *Laufen Austria AG* prašo panaikinti 2013 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Laufen Austria / Komisija* (T-411/10, toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2013:443), kuriuo šis teismas atmetė jos ieškinį dėl 2010 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimo C(2010) 4185 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/39092 – Vonios kambario įranga) (toliau – ginčijamas sprendimas) panaikinimo tiek, kiek jis su ja susijęs, arba, nepatenkinus šio prašymo, sumažinti šiuo sprendimu jai skirtą baudą.

Teisinis pagrindas

Reglamentas (EB) Nr. 1/2003

- 2 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101] ir [102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 23 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Komisija savo sprendimu gali skirti baudas įmonėms ar įmonių asociacijoms, jei jos tyčia ar dėl neatsargumo:

- a) pažeidžia [SESV 101] ar [102] straipsnio nuostatas <...>

<...>

Vienai įmonei ar įmonių asociacijai – pažeidimo dalyvei skiriama bauda negali viršyti 10 % jos bendrosios apyvartos praėjusiais ūkiniais metais.

<...>“

2006 m. gairės

- 3 Pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairių (OL C 210, 2006, p. 2, toliau – 2006 m. gairės) 2 punkte dėl baudų nustatymo nurodyta, kad „Komisija turi atsižvelgti į pažeidimo sunkumą ir trukmę“ ir kad „paskirta bauda negali viršyti [Reglamento Nr. 1/2003] 23 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 pastraipose nustatytų ribų“.

- 4 Gairių 13 punkte numatyta:

„Siekdama nustatyti bazinį skirtinos baudos dydį, Komisija remsis tiesiogiai ar netiesiogiai su pažeidimu susijusių įmonės prekių ar paslaugų pardavimo verte atitinkamame geografiniame [Europos ekonominės erdvės (EEE)] teritorijos sektoriuje. Paprastai Komisija remsis paskutinių visų įmonės dalyvavimo darant pažeidimą metų pardavimo rezultatais.“

- 5 Šių gairių 20 punkte nustatyta:

„Pažeidimo sunkumas bus nustatomas atskirai kiekvienu konkrečiu pažeidimo atveju, atsižvelgiant į visas su juo susijusias aplinkybes.“

- 6 Tų pačių gairių 21 punkte nustatyta:

„Paprastai nustatyta pardavimo vertės dalis, į kurią bus atsižvelgiama, sieks daugiausiai 30 %.“

7 2006 m. gairių 22 punkte nustatyta:

„Siekdama nustatyti, ar pardavimo vertės dalis, į kurią turi būti atsižvelgiama tam tikru atveju, turėtų būti mažesnė, ar didesnė, Komisija atsižvelgs į keletą veiksnių, pavyzdžiui, pažeidimo pobūdį, visų susijusių šalių bendrą rinkos dalį, pažeidimo geografinį plotą, pažeidimo įgyvendinimą (arba neįgyvendinimą).“

8 Šių gairių 23 punkte nustatyta:

„Horizontalūs kainų nustatymo, rinkos pasidalijimo ir gamybos ribojimo susitarimai <...>, kurie paprastai būna slapti, dėl savo pobūdžio laikomi vienu iš didžiausių konkurencijos apribojimų. Laikantis konkurencijos politikos, už juos turėtų būti griežtai baudžiama. Taigi pardavimo vertės dalis, į kurią bus atsižvelgiama tokių pažeidimų atveju, paprastai bus didelė.“

9 Minėtų gairių 25 punkte nustatyta:

„Be to, nepriklausomai nuo įmonės dalyvavimo [darant] pažeidim[ą] trukmės, Komisija prie bazinio baudos dydžio pridės sumą, lygią 15 %–25 % pardavimo vertės, nustatytos kaip aprašyta pirmiau, A skirsnyje, siekdama atgrasyti įmones net nuo horizontalių kainų nustatymo, rinkos pasidalijimo ir gamybos ribojimo susitarimų. Komisija taip pat gali taikyti tokią pridėtinę sumą kitų pažeidimų atveju. Nustatydama pardavimo vertės dalį, į kurią reikia atsižvelgti konkrečiu atveju, Komisija įvertina keletą veiksnių, ypač tuos, kurie buvo minėti 22 punkte.“

10 Tų pačių gairių 29 punkte nustatyta:

„Bazinis baudos dydis gali būti sumažintas, kai Komisija nustato, jog esama lengvinančių aplinkybių, pavyzdžiui:

- kai susijusi įmonė pateikia įrodymų, kad nutraukė pažeidimą iškart po pirmojo Komisijos įsikišimo. Ši nuostata nebus taikoma slaptiems susitarimams ar veiksams (ypač karteliniams),
- kai susijusi įmonė pateikia įrodymų, kad pažeidimas buvo padarytas dėl neatsargumo,
- kai susijusi įmonė pateikia įrodymų, kad jos dalyvavimas darant pažeidimą buvo tikrai menkas, ir įrodo, kad per laikotarpį, per kurį ji buvo prisijungusi prie neteisėtų susitarimų, ji iš esmės tų susitarimų nevykdė, rinkoje veikdama pagal konkurencijos principus. Nebus laikoma lengvinančia aplinkybe tai, kad įmonė dalyvavo [darant] pažeidim[ą] trumpiau negu kitos, kadangi [nes] į šią aplinkybę atsižvelgiama nustatant bazinį baudos dydį,
- kai susijusi įmonė veiksmingai bendradarbiauja su Komisija kitose nei pranešimo apie atleidimą nuo baudų taikymo srityse ir plačiau, nei reikalauja jos teisiniai įsipareigojimai bendradarbiauti,
- kai antikonkurencinis elgesys buvo leidžiamas ar skatinamas valdžios institucijų arba teisės aktų <...>.“

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

11 Ginčo aplinkybės nurodytos skundžiamo sprendimo 1–27 punktuose ir jas galima apibendrinti, kaip nurodyta toliau.

12 Konstatuoto pažeidimo faktinių aplinkybių susiklostymo momentu *Laufen Austria* gamino keramikos prekes su savo prekių ženklais ir pardavinėjo tiek šiuos, tiek konkurentų pagamintus produktus. Jos pardavimai daugiausia vyko Austrijoje ir mažesniu mastu – Vokietijoje. 1999 m. spalio 29 d. *Roca*

Sanitario SA, kuri yra vonios kambario įrangos sektoriuje veikiančių bendrovių patronuojančioji bendrovė (toliau – *Roca*), įsigijo grupę, kuriai vadovavo Šveicarijos bendrovė *Keramik Holding AG*, valdanti visą *Laufen Austria* kapitalą.

- 13 2004 m. liepos 15 d. *Masco Corp.* ir jos dukterinės bendrovės, tarp kurių yra *Hansgrohe AG*, gaminanti santechninės armatūros prekes, ir *Hüppe GmbH*, gaminanti dušo uždangas, informavo Komisiją, kad vonios kambario įrangos sektoriuje egzistuoja kartelis, ir paprašė jas atleisti nuo baudų pagal Komisijos pranešimą apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 45, 2002, p. 3, toliau – 2002 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo) arba, jei šis prašymas nebūtų patenkintas, sumažinti baudas, kurios joms gali būti skirtos.
- 14 2004 m. lapkričio 9 ir 10 d. Komisija atliko iš anksto nenumatytus patikrinimus įvairių bendrovių ir nacionalinių profesinių asociacijų, veikiančių vonios kambario įrangos srityje, patalpose. Laikotarpiu nuo 2005 m. lapkričio 15 d. iki 2006 m. gegužės 16 d. šioms bendrovėms ir asociacijoms, įskaitant *Roca SARL* (toliau – *Roca*) ir *Laufen Austria*, pateikusi prašymus suteikti informacijos, 2007 m. kovo 26 d. Komisija priėmė pranešimą apie kaltinimus. Apie šį pranešimą pranešta, be kita ko, apeliantei.
- 15 2006 m. sausio 17 d. *Roca* savo ir grupės, kuriai priklausė *Laufen Austria*, vardu, kadangi buvo perėmusi šios grupės veiklą Prancūzijoje, pateikė prašymą atleisti ją nuo baudos pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo arba, nepatenkinus šio prašymo, sumažinti galimos skirti baudos dydį.
- 16 Po 2007 m. lapkričio 12–14 d. vykusios apklausos ir 2009 m. liepos 9 d. tam tikroms bendrovėms, taip pat apeliantei, išsiuntusi raštą, kuriame išdėstytos faktinės aplinkybės, ir prašymus suteikti papildomos informacijos, kurie buvo skirti apeliantei, 2010 m. birželio 23 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą; jame konstatavo, kad padarytas SESV 101 straipsnio 1 dalies ir 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo (OL L 1, 1994, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 52 t., p. 3, toliau – EEE susitarimas) 53 straipsnio pažeidimas vonios kambario įrangos sektoriuje. Šis pažeidimas, kurį darė 17 įmonių, tęsėsi įvairiais laikotarpiais nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. ir tai buvo visuma antikonkurencinių susitarimų arba suderintų veiksmų Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos teritorijose. Su karteliu susiję produktai yra vonios kambario įranga, priklausanti vienam iš šių trijų prekių pogrupių: santechninės armatūros prekės, dušo uždangos ir jų priedai, taip pat keramikos prekės (toliau – trys prekių pogrupiai).
- 17 Komisija, be kita ko, nustatė, kad egzistuoja nacionalinės profesinės asociacijos, kurių narių veikla apima visų trijų prekių pogrupius ir kurias ji pavadino „koordinavimo organizacijomis“, nacionalinės profesinės asociacijos, vienijančios narius, kurių veikla apėmė bent du iš šių trijų pogrupių, jos pavadintos „daugiaprekėmis asociacijomis“, ir specializuotos asociacijos, vienijančios narius, kurių veikla apėmė vieną iš šių trijų pogrupių. Galiausiai ji konstatavo, kad buvo centrinė įmonių grupė, kuri dalyvavo kartelyje skirtingose valstybėse narėse per koordinavimo organizacijas ir daugiaprekes asociacijas.
- 18 Dėl *Roca* grupės dalyvavimo darant konstatuotą pažeidimą Komisija nusprendė, kad ši žinojo apie pažeidimą, susijusį su trimis prekių pogrupiais. Vis dėlto, kiek tai susiję su kartelio geografine apimtimi, Komisija nusprendė, kad *Roca* grupė negali būti laikoma žinojusia apie visą jo apimtį, tačiau turėtų būti laikoma žinojusia apie slaptus veiksmus Prancūzijoje ir Austrijoje.
- 19 Taigi ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 3 dalyje Komisija konstatavo, kad *Laufen Austria*, *Roca Sanitario* ir *Roca* pažeidė SESV 101 straipsnio 1 dalį ir 1992 m. gegužės 2 d. EEE susitarimo 53 straipsnį, nes dalyvavo tęstiniame susitarime ar vykdė suderintus veiksmus vonios kambario įrangos sektoriuje Prancūzijoje ir Austrijoje.
- 20 Apskaičiuodama kiekvienai įmonei skirtos baudos dydį Komisija rėmėsi 2006 m. gairėmis.

- 21 Visų pirma Komisija nustatė bazinį baudos dydį. Tai darydama ji pažymėjo, kad kiekvienos įmonės atveju jis grindžiamas jų pardavimais kiekvienos valstybėje narėje, padaugintais iš dalyvavimo darant pažeidimą kiekvienoje valstybėje narėje metų skaičiais, ir dėl kiekvieno nagrinėjamo prekių pogrupio, kad taip būtų atsižvelgta į tai, jog tam tikros įmonės veiklą vykdo tik tam tikrose valstybėse narėse arba ši veikla susijusi tik su vienu iš trijų prekių pogrupiu.
- 22 Pateikusi tokį patikslinimą Komisija nustatė 15 % pardavimų vertės dydžio koeficientą, susijusį su konstatuotu pažeidimu, kaip tai suprantama pagal 2006 m. gairių 20–23 punktus (toliau – „pažeidimo sunkumo“ koeficientas). Šiuo tikslu ji atsižvelgė į keturis nagrinėjamo pažeidimo vertinimo kriterijus, t. y. į bendrai užimamos rinkos dalis ir pažeidimo pobūdį, geografinę apimtį ir jo įgyvendinimą.
- 23 Be to, remdamasi 2006 m. gairių 24 punkto nuostatomis Komisija nustatė apeliantei skirtos baudos baziniam dydžiui taikytiną koeficientą už konstatuoto pažeidimo trukmę, kuris apeliančios atveju yra 10, o šis skaičius atitinka dešimties metų trukmės dalyvavimą darant pažeidimą Austrijos teritorijoje keramikos prekių sektoriuje.
- 24 Galiausiai siekdama ginčijamam sprendimui suteikti atgrasomąjį poveikį Komisija, remdamasi 2006 m. gairių 25 punkto nuostatomis ir atsižvelgusi į visus keturis šio sprendimo 22 punkte nurodytus vertinimo kriterijus, padidino baudos bazinį dydį ir pardavimų vertei pritaikė 15 % dydžio papildomą koeficientą (toliau – „papildomo dydžio“ koeficientas).
- 25 *Roca* grupės atveju taip buvo gauta bazinė 3 000 000 EUR dydžio bauda už slaptus veiksmus, susijusius su santechninės armatūros prekėmis Prancūzijos rinkoje, ir bazinė 35 700 000 EUR dydžio bauda už slaptus veiksmus, susijusius su keramikos prekėmis, iš kurių 3 700 000 EUR už veiksmus Prancūzijos rinkoje, o 32 000 000 EUR – už veiksmus Austrijos rinkoje.
- 26 Antra, Komisija išnagrinėjo, ar yra sunkinančių arba lengvinančių aplinkybių, kuriomis būtų galima pagrįsti bazinės baudos dydžio patikslinimą. Apeliančios atveju ji nenustatė jokios sunkinančios ar lengvinančios aplinkybės.
- 27 Trečia, Komisija pritaikė maksimalią 10 % apyvartos ribą (toliau – 10 % riba) pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį. *Roca* grupei nustatytos baudos dydis po šios ribos pritaikymo buvo 38 700 000 EUR.
- 28 Ketvirta, Komisija nusprendė, kad *Roca* grupė, kuriai priklauso apeliančios, neturi teisės pasinaudoti sumažintu baudų dydžiu pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo. Pasak jos, pirma, šios grupės pateikti įrodymai negali būti laikomi suteikiančiais reikšmingos pridėtinės vertės pagal šio pranešimo 21 punktą. Kita vertus, ši grupė neįrodė tikro noro bendradarbiauti per administracinę procedūrą.
- 29 Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 3 dalyje Komisija konstatavo, kad apeliančios pažeidė SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį, nes nuo 1994 m. spalio 12 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. dalyvavo darant tęstinį pažeidimą arba derino veiksmus vonios kambario įrangos sektoriuje Vokietijoje ir Austrijos teritorijose.
- 30 Kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 2 straipsnio 4 dalyje, apeliantei skirta 32 000 000 EUR bauda, iš kurių 17 700 000 EUR – solidariai su *Roca Sanitario*.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 31 2010 m. rugsėjo 8 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai *Laufen Austria* pateikė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo, kiek jis su ja susijęs arba subsidiariai – dėl jai skirtos baudos sumažinimo.

- 32 Reikalavimams dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo iš dalies pagrįsti *Laufen Austria* pateikė šešis pagrindus. Pirmasis pagrindas susijęs su atsakomybės už *Roca Sanitario* inkriminuojamą antikonkurencinį elgesį priskyrimu. Antrasis pagrindas susijęs su 10 % ribos taikymu. Trečiasis – su Komisijos atliktu *Laufen Austria* padaryto pažeidimo sunkumo vertinimu. Ketvirtasis pagrindas susijęs su proporcingumo ir vienodo požiūrio principų pažeidimu, nes nebuvo atsižvelgta į ekonominės krizės kontekstą kaip į lengvinančią aplinkybę. Penktasis pagrindas susijęs su neatsižvelgimu į didmenininkų darytą spaudimą kaip į lengvinančią aplinkybę. Šeštasis pagrindas susijęs su 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo ir 2006 m. gairių taikymo klaidomis.
- 33 Papildomame prašyme sumažinti baudos dydį *Laufen Austria* teigia, kad jos ištraukimas į konstatuotą pažeidimą buvo menkesnis nei kitų dalyvių, kad jos dalyvavimo darant pažeidimą sunkumas buvo mažesnis, ir pabrėžia bendradarbiavimo su Komisija mastą.
- 34 Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas atmetė visus šešis apeliančios nurodytus pagrindus kaip iš dalies nepriimtinius, iš dalies nereikšmingus ir iš dalies nepagrįstus. Jis nusprendė, kad nė vienas įrodymas, kuriuo rėmėsi apeliančė, ir nė vienas su viešąja tvarka susijęs motyvas nesuteikė pagrindo pasinaudoti neribota jurisdikcija ir sumažinti apeliantei skirtos baudos dydį.
- 35 Taigi Bendrasis Teismas atmetė visą *Laufen Austria* ieškinį.

Šalių reikalavimai

- 36 *Laufen Austria* Teisingumo Teismo prašo:

- iš dalies panaikinti skundžiamą sprendimą,
- sumažinti jai skirtos baudos dydį ir
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

- 37 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

- atmesti apeliacinį skundą ir
- priteisti iš *Laufen Austria* bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

- 38 Grįsdama savo apeliacinį skundą apeliančė nurodo du pagrindus. Pirmasis pagrindas susijęs su tuo, kad Bendrasis Teismas neįvykdė pareigos motyvuoti ir pažeidė bausmių individualumo, asmeninės atsakomybės, proporcingumo ir vienodo požiūrio principus, pritaikydamas Reglamente Nr. 1/2003 nustatytą ribą. Antrasis pagrindas susijęs su tuo, kad Bendrasis Teismas pažeidė sankcijos individualumo ir asmeninės atsakomybės, proporcingumo, vienodo požiūrio ir teisėtų lūkesčių apsaugos principus, taip pat pareigą motyvuoti, kai atmetė prašymą sumažinti apeliantei skirtos baudos bazinį dydį.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

- 39 Pirmajame pagrinde *Laufen Austria* iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas neįvykdė pareigos motyvuoti ir pažeidė baudmių individualumo, asmeninės atsakomybės, proporcingumo, ir vienodo požiūrio principus, skundžiamo sprendimo 148–154 punktuose atsižvelgęs į bendrą *Roca Sanitario* apyvartą, kad apskaičiuotų Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje numatytą maksimalią 10 % apyvartos ribą ir tuo laikotarpiu, kuriuo ji vienintelė laikoma atsakinga už nagrinėjamą pažeidimą.
- 40 *Laufen Austria* šiuo klausimu teigia, kad pažeidimo laikotarpiu iki to momento, kai *Roca Sanitario* įsigijo *Keramik Holding*, ji nesudarė ekonominio vieneto su *Roca Sanitario*. Tačiau remiantis Teisingumo Teismo praktika darytina išvada, kad ši riba turi būti skaičiuojama atsižvelgiant tik į už pažeidimą atsakingos įmonės apyvartą.
- 41 Taigi apskaičiuodamas su šiuo laikotarpiu susijusią baudą Bendrasis Teismas turėjo taikyti 10 % ribą tik individualiai *Laufen Austria* apyvartai.
- 42 Be to, Bendrasis Teismas neįvykdė pareigos motyvuoti ir pažeidė vienodo požiūrio principą, nes neatsižvelgė nei į ankstesnius Komisijos sprendimus, nei į savo sprendimus, kuriuose dukterinei įmonei skirtos baudos dydis tokiais aplinkybėmis, kurios yra panašios į šioje byloje susiklosčiusias aplinkybes, buvo apskaičiuotas atsižvelgiant į nuosavus tos dukterinės įmonės išteklius.
- 43 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 44 Teisingumo Teismas jau yra konstatavęs, kad Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies antros pastraipos formuluotė yra aiški, nes pagal ją reikalaujama, kad „vienai įmonei ar įmonių asociacijai – pažeidimo dalyvei skiriama bauda negali viršyti 10 % jos bendrosios apyvartos praėjusiais ūkiniais metais“ (2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *YKK ir kt. / Komisija*, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, 58 punktas).
- 45 Taigi sąvoka „įmonė – pažeidimo dalyvė“, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, neišvengiamai turi būti tokia pati taikant SESV 101 straipsnį, nes siekiant inkriminuoti pažeidimą ir taikyti 10 % ribą tokia sąvoka negali būti aiškinama skirtingai (2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *YKK ir kt. / Komisija*, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, 59 punktas).
- 46 Taigi, kai įmonę, Komisijos laikomą atsakinga už EB 101 straipsnio pažeidimą, įsigyja kita įmonė, kurioje ji, kaip dukterinė bendrovė, išsaugo atskiro ekonominio subjekto statusą, Komisija turi atsižvelgti į kiekvieno iš šių ekonominių subjektų apyvartą laikotarpiu iki įsigijimo, kad prireikus galėtų jiems taikyti 10 % ribą (2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *YKK ir kt. / Komisija*, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, 60 punktas).
- 47 Šiuo atveju 23 straipsnio 2 dalyje nustačius 10 % kiekvienos įmonės, dalyvavusios darant pažeidimą, apyvartos maksimalią ribą siekiama, kad skirta bauda, didesnė nei ši maksimali riba, neviršytų įmonės pajėgumo mokėti baudą tuo metu, kai Komisija ją pripažįsta atsakinga už pažeidimą ir skiria pinigine sankciją (2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *YKK ir kt. / Komisija*, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, 63 punktas).
- 48 Šią išvadą patvirtina minėto reglamento 23 straipsnio 2 dalies antra pastraipa, pagal kurią reikalaujama, kiek tai susiję su maksimalia 10 % riba, kad ji būtų skaičiuojama remiantis ūkiniais metais,ėjusiais prieš Komisijos sprendimo skirti sankciją dėl pažeidimo priėmimo metus. Taigi tokio reikalavimo yra visiškai

laikomasi, kai ši riba nustatyta remiantis vien dukterinės bendrovės apyvarta, kiek tai susiję su išimtinai jai skirta bauda, kalbant apie laikotarpį prieš ją įsigyjant patronuojančiajai bendrovei. Darytina išvada, kad tokiomis aplinkybėmis apskaičiuojant baudą iš tikrųjų atsižvelgta į atsakingos įmonės, kaip ekonominio subjekto, struktūros pokytį (2014 m. rugšėjo 4 d. Sprendimo *YKK ir kt. / Komisija*, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, 64 punktą).

- 49 Tuo remiantis darytina išvada, kad jeigu patronuojančioji bendrovė negali būti laikoma atsakinga už dukterinės įmonės padarytą pažeidimą iki jos įsigijimo, Komisija turi atsižvelgti į šios dukterinės įmonės apyvartą, pasiektą paskutiniais ūkiniais metais prieš priimtą sprendimą, kuriuo skiriama sankcija už pažeidimą, ir tada apskaičiuoti 10 % ribą.
- 50 Taigi Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 150 punkte nusprendė, kad kai išskiriamas pirmasis laikotarpis, kuriuo dukterinė įmonė laikoma vienintelė atsakinga už pažeidimą, ir antrasis laikotarpis, kuriuo patronuojančioji bendrovė laikoma solidariai su dukterine įmone atsakinga už pažeidimą, pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį Komisijos nereikalaujama patikrinti, ar baudos dalis, už kurios sumokėjimą patronuojančioji bendrovė nelaikoma solidariai atsakinga, neviršija 10 % tik dukterinės įmonės apyvartos ribos.
- 51 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad, nesant reikalo priimti sprendimą dėl kitų apeliacinio skundo pirmajam pagrindui pagrįsti apeliančios nurodytų argumentų, konkrečiai susijusių su pareigos motyvuoti pažeidimu, šis pagrindas turi būti pripažintas pagrįstu. Todėl reikia panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek jame nuspręsta, kad Komisija, nepadarydama jokios klaidos, atsižvelgė į *Roca* grupės apyvartą, kai apskaičiavo 10 % ribą, kiek tai susiję su laikotarpiu, kuriuo *Laufen Austria* laikoma vienintele atsakinga už pažeidimą.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

- 52 Antrajame pagrinde *Laufen Austria* kaltina Bendrąjį Teismą, kad būtent skundžiamo sprendimo 164–193, 259 ir 261 punktuose šis pažeidė sankcijos individualumo ir asmeninės atsakomybės, proporcingumo, vienodo požiūrio ir teisėtų lūkesčių apsaugos principus, taip pat pareigą motyvuoti, nes neatsižvelgė į savo padarytą išvadą, kad dalyvavimo darant pažeidimą, kuris inkriminuotas *Laufen Austria*, sunkumas yra mažesnis už kitų kartelio dalyvių dalyvavimo sunkumą, ir nepriderino „pažeidimo sunkumo“ bei „papildomo dydžio“ koeficientų, taip pat nesumažino bazinio baudos dydžio.
- 53 *Laufen Austria* visų pirma teigia, kad skundžiamo sprendimo 164–193 punktuose yra teisės klaida, nes juose baudos dydžio nustatymo tikslais visiškai neatsižvelgiama į tai, kad jos dalyvavimas darant pažeidimą buvo ne toks sunkus nei kitų įmonių, kurioms skirtos sankcijos, dalyvavimas. Šiuo klausimu skundžiamame sprendime nedaroma jokio skirtumo (išskyrus, kiek tai susiję su dalyvavimo darant pažeidimą geografinė apimtimi) tarp *Laufen Austria* elgesio sunkumo ir dalyvaujančių įmonių „branduolį“ sudarančių įmonių elgesio sunkumo pagal kiekvienos iš jų elgesio pobūdį. Tačiau Bendrasis Teismas, remdamasis nediskriminavimo principu, turėjo sumažinti *Laufen Austria* skirtos baudos bazinį dydį ir jai taikyti ne tokius didelius „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientus, kokie taikomi minėtoms įmonėms, ir atsižvelgti į tai, ką pats konstatavo skundžiamo sprendimo 187, 259 ir 260 punktuose.
- 54 Antra, skundžiamo sprendimo 186 ir 260 punktuose išdėstyti motyvai prieštarauja taikytinai teismų praktikai baudų diferencijavimo srityje, ir klaidingai teikiama pirmenybė baudos proporcingumo principui, taip suteikiant mažiau reikšmės vienodo požiūrio principui.

- 55 Trečia, į mažą *Laufen Austria* dalyvavimo darant konstatuotą pažeidimą sunkumą turėjo būti atsižvelgta kaip į lengvinančią aplinkybę, kaip tai suprantama pagal 2006 m. gairių 29 punkto trečią įtrauką. Tačiau skundžiamo sprendimo 189–191 punktuose Bendrasis Teismas, remdamasis pernelyg siauru ir klaidingu šios nuostatos aiškinimu, nusprendė nemažinti baudos dėl šio aspekto.
- 56 Ketvirta, Bendrasis Teismas pažeidė teisėtų lūkesčių apsaugos principą ir neįvykdė pareigos motyvuoti, skundžiamo sprendimo 183 punkte tvirtindamas, kad Komisija neatsisakė taikyti 2006 m. gairėse numatyto baudos skaičiavimo metodo.
- 57 Komisija ginčija ieškovės argumentus. Beje, nors mano, kad Bendrasis Teismas pagrįstai atmetė apeliančios argumentus, susijusius su vienodo požiūrio ir proporcingumo principų pažeidimu, ji iš esmės teigia, kad Bendrojo Teismo daroma prielaida, kad apeliantei, kuri dalyvavo darant pažeidimą tik Austrijos rinkoje, taikomi „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientai turėjo skirtis nuo kitiems kartelio nariams, dalyvavusiems darant pažeidimą šešių valstybių narių teritorijoje ir kiek tai susiję su trimis prekių pogrupiais, nustatytų koeficientų, yra netiksli. Todėl Komisija ragina Teisingumo Teismą pakeisti motyvus.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 58 Visų pirma reikia priminti, kad tik Bendrasis Teismas turi kompetenciją nustatyti, kaip kiekvienu konkrečiu atveju Komisija įvertino neteisėtos veiklos sunkumą. Kai nagrinėjamas apeliacinis skundas, Teisingumo Teismo vykdomos kontrolės tikslas, viena vertus, yra išnagrinėti, kiek Bendrasis Teismas teisės aspektu teisingai atsižvelgė į visus pagrindinius veiksnius, kad įvertintų remiantis SESV 101 straipsniu ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsniu apibrėžto elgesio sunkumą, ir, antra vertus, patikrinti, ar Bendrasis Teismas pateikė pakankamus atsakymus į visus argumentus, kuriais grindžiamas prašymas panaikinti baudą ar sumažinti jos dydį (be kita ko, žr. 1998 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Baustahlgewebe / Komisija*, C-185/95 P, EU:C:1998:608, 128 punktą; 2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 244 punktą ir 2013 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Solvay Solexis / Komisija*, C-449/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:802, 74 punktą).
- 59 Kadangi antrajame pagrinde *Laufen Austria* kaltina Bendrąjį Teismą, kad skundžiamo sprendimo 164–193 punktuose atlikdamas ginčijamo sprendimo teisėtumo kontrolę ir to paties sprendimo 258–261 punktuose įgyvendindamas jam suteiktą neribotą jurisdikciją nustatant baudas neatsižvelgė į tai, kad apeliančios dalyvavimas darant konstatuotą pažeidimą yra ne toks sunkus, palyginti su kartelio „branduolį“ sudariusių įmonių dalyvavimu jį darant, reikia pažymėti, kad apeliacinėje byloje priimdamas sprendimą teisės klausimais Teisingumo Teismas negali teisingumo sumetimais savo vertinimu pakeisti Bendrojo Teismo įgyvendinant savo neribotą jurisdikciją pateikto vertinimo dėl įmonėms už Sąjungos teisės pažeidimą skirtų baudų dydžio (2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 245 punktą ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Gosselin Group / Komisija*, C-429/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:463, 87 punktą).
- 60 Beje, taip pat reikia priminti, kad nustatant baudų dydžius reikia atsižvelgti į pažeidimo trukmę ir į visus duomenis, kurie gali turėti įtakos vertinant pažeidimo sunkumą (2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 240 punktą ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 98 punktą).
- 61 Prie duomenų, į kuriuos galima atsižvelgti vertinant pažeidimo sunkumą, priskiriamas kiekvienos įmonės elgesys, vaidmuo, kurį kiekviena iš jų vaidino kuriant kartelį, pelnas, kurį šios įmonės gavo iš šio kartelio, įmonių dydis ir atitinkamų prekių vertė, taip pat pavojus, kurį tokie pažeidimai kelia Europos Sąjungos tikslams (2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*,

C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 242 punktą ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, neskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 100 punktą).

- 62 Kaip galima teigti remiantis skundžiamo sprendimo 179 punktu, šiuo atveju neginčytina, kad *Laufen Austria* dalyvavo darant pažeidimą ir koordinavo būsimų kainų didinimą, kad dėl savo dalyvavimo koordinuojančio organo *Arbeitskreis Sanitärindustrie* susirinkimuose ji žinojo, jog materialinė šio pažeidimo apimtis susijusi su trimis prekių pogrupiais, o pažeidimas daromas visoje Austrijos teritorijoje.
- 63 Tuo remdamasis Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad Komisija gali, kaip nustatyta 2006 m. gairių 21–23 ir 25 punktuose, pagrįstai nuspręsti, kad 15 % dydžio „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientai yra tinkami.
- 64 Šiuo atveju *Laufen Austria*, neginčydama skundžiamame sprendime aprašyto pažeidimo materialinės apimties, kaltina Bendrąjį Teismą, kad šis neatsižvelgė į tai, kad ji nepriklauso kartelio „branduoliui“ būtent dėl to, kad neprišėdė prie kartelio sukūrimo ir jo išlaikymo.
- 65 Net jeigu šia aplinkybe būtų galima remtis, ja bet kuriuo atveju negalėtų būti įrodyta, kad Bendrasis Teismas turėjo nuspręsti, jog 15 % dydžio „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientai yra netinkami arba pernelyg dideli, nes toks dydis pateisinamas tik nagrinėjamo pažeidimo pobūdžiu, t. y. kainų didinimo koordinavimu. Iš tiesų toks pažeidimas priskiriamas prie sunkiausių konkurencijos ribojimo atvejų, kaip tai suprantama pagal 2006 m. gairių 23 ir 25 punktus, o 15 % dydis atitinka mažiausią už tokius pažeidimus pagal šias gaires nustatytos sankcijų skalės dydį (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Ziegler / Komisija*, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 124 ir 125 punktus ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 125 punktą).
- 66 Taigi skundžiamo sprendimo 179 ir 258 punktuose Bendrasis Teismas galėjo pagrįstai nuspręsti, kad Komisija nepažeidė proporcingumo principo, nustatydamą 15 % dydžio „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientus, nepaisant apeliančios dalyvavimo darant nagrinėjamą pažeidimą tik Austrijos teritorijoje.
- 67 Kadangi *Laufen Austria* kaltina Bendrąjį Teismą, kad šis, nors ir konstatavęs, kad jos dalyvavimas darant pažeidimą yra ne toks sunkus kaip kitų šio kartelio dalyvių, jos atveju patvirtino šiuos koeficientus ir taip pažeidė vienodo požiūrio principą, reikia konstatuoti, kaip iš esmės teigia Komisija, jog skundžiamo sprendimo 186 ir 187 bei 259 ir 260 punktuose išdėstytuose motyvuose, kad, pirma, šešių valstybių narių teritorijas ir tris prekių pogrupius apimantis pažeidimas turi būti laikomas sunkesniu už šiuo atveju nagrinėjamą pažeidimą, kuris padarytas tik vienos valstybės narės teritorijoje, ir, antra, darant pirmąjį pažeidimą dalyvavusioms įmonėms vien už tai turėjo būti skirta bauda, apskaičiuota didesnių, nei apeliančiai taikomi, „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientų pagrindu, yra teisės klaida.
- 68 Dėl „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientų nustatymo pažymėtina, jog remiantis 2006 m. gairių 22 ir 25 punktais darytina išvada, kad reikia atsižvelgti į tam tikrą skaičių veiksmų, ypač į veiksmus, kurie nurodyti šių gairių 22 punkte. Nors vertinant pažeidimo sunkumą ir vėliau nustatant skirtingą baudą gali būti atsižvelgta būtent į pažeidimo geografinę apimtį, vien aplinkybė, kad pažeidimas apima didesnę geografinę plotą nei kitas pažeidimas, nebūtinai gali reikšti, kad pirmasis pažeidimas, vertinamas kaip visuma ir atsižvelgiant būtent į jo pobūdį, turi būti kvalifikuojamas kaip sunkesnis už antrąjį ir kaip dėl to pagrindžiantis didesnius „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientus, nei nustatyti apskaičiuojant baudą už aptariamą antrąjį pažeidimą (šiuo klausimu žr. 2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 178 punktą).

- 69 Tokiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad vienodo požiūrio principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 ir 21 straipsniuose. Remiantis nusistovėjusia teismo praktika, pagal šį principą reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, nebent toks vertinimas būtų objektyviai pagrįstas (be kita ko, žr. 2014 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 51 punktą).
- 70 Minėto principo Bendrasis Teismas privalo laikytis ne tik vykdydamas jam pavestą Komisijos sprendimų skirti baudas teisėtumo kontrolę, bet ir naudodamasis neribota jurisdikcija. Naudojimas tokia jurisdikcija nustatant skirtų baudų dydį negali lemti įmonių, dalyvavusių SESV 101 straipsnio 1 daliai prieštaraujančiame susitarime ar atliekant šiai nuostatai prieštaraujančius suderintus veiksmus, diskriminacijos (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Komisija / Parker Hannifin Manufacturing ir Parker-Hannifin*, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, 77 punktą).
- 71 Kaip galima teigti remiantis Teisingumo Teismo praktika, vertinant pažeidimo sunkumą atsižvelgti, remiantis šiuo principu, į tame pačiame kartelyje dalyvavusių įmonių skirtumus, kiek tai susiję, be kita ko, su kiekvienos jų dalyvavimo geografine apimtimi, nebūtina nustatant „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientus, tačiau į tai gali būti atsižvelgta kitame baudos skaičiavimo etape, pavyzdžiui, kai tikslinamas bazinis dydis paisant lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių pagal 2006 m. gairių 28 ir 29 punktus (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Gosselin Group / Komisija*, C-429/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:463, 96–100 punktus ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 104 ir 105 punktus).
- 72 Kaip pažymėjo Komisija, tokių skirtumų gali išryškėti per pardavimų vertę, kuria remiamasi apskaičiuojant bazinį baudos dydį, nes ši vertė kiekvienos dalyvaujančios įmonės atveju atspindi jos dalyvavimo darant nagrinėjamą pažeidimą svarbą, kaip nurodyta 2006 m. gairių 13 punkte, kuriuo remiantis galima apskaičiuojant baudas atskaitos tašku laikyti dydį, atspindintį pažeidimo ekonominę svarbą ir įmonės įtaką jį darant (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 76 punktą).
- 73 Dėl šios priežasties, kadangi neginčijama, kad apeliantei skirtos baudos bazinis dydis buvo nustatytas atsižvelgiant į jos pardavimų Austrijos teritorijoje vertę, skundžiamo sprendimo 186 ir 187 bei 259 ir 260 punktuose Bendrasis Teismas, nepažeisdamas vienodo požiūrio principo, galėjo nustatyti 15 % šios vertės dydžio „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientus.
- 74 Nors remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, jog skundžiamo sprendimo 186 ir 187 bei 259 ir 260 punktuose pateiktuose Bendrojo Teismo motyvuose yra teisės klaidų, reikia priminti, kad nors Bendrojo Teismo sprendimo motyvuose padarytas Sąjungos teisės pažeidimas, o rezoliucinė dalis pagrįsta kitais teisės motyvais, toks pažeidimas negali lemti šio sprendimo panaikinimo, tad reikia pakeisti motyvus (šiuo klausimu žr. 1992 m. birželio 9 d. Sprendimo *Lestelle / Komisija*, C-30/91 P, EU:C:1992:252, 28 punktą ir 2008 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *FIAMM ir kt. / Taryba ir Komisija*, C-120/06 P ir C-121/06 P, EU:C:2008:476, 187 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 75 Kaip galima teigti remiantis šio sprendimo 68–73 punktuose nurodytais motyvais, kuriais reikia pakeisti Bendrojo Teismo nurodytus motyvus, taip yra ir šiuo atveju.
- 76 Taigi antrąjį pagrindą reikia atmesti tiek, kiek jame Bendrasis Teismas kaltinamas padaręs teisės klaidų ir, be kita ko, pažeidęs proporcingumo bei vienodo požiūrio principus, nes dėl to, jog apeliantei nepritaikė mažesnių „pažeidimo sunkumo“ ir „papildomo dydžio“ koeficientų, nei pritaikytieji įmonėms, kurių dalyvavimas darant pažeidimą buvo sunkesnis, Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime neatsižvelgė į mažesnę apeliančios dalyvavimo darant pažeidimą sunkumą.

- 77 Dėl kaltinimo, kad Bendrasis Teismas neįvykdė pareigos motyvuoti ir pažeidė teisėtų lūkesčių apsaugos principą, kai skundžiamo sprendimo 183 punkte konstatavo, kad Komisija neatsisakė taikyti 2006 m. gairėse nustatyto baudos dydžio skaičiavimo metodo, reikia pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 169 ir 170 punktuose Bendrasis Teismas bendrai apibūdino šį metodą, o to sprendimo 172–174 punktuose nurodė, kaip Komisija šį metodą taikė nagrinėjamoje byloje.
- 78 Taigi šiam kaltinimui negalima pritarti.
- 79 Galiausiai dėl kaltinimo, kad Bendrasis Teismas kaip į lengvinančią aplinkybę, kaip ji suprantama pagal 2006 m. gairių 29 punkto trečią įtrauką, neatsižvelgė į mažesnę apeliantės dalyvavimo darant pažeidimą sunkumą, palyginti su kitų dalyvių daryto pažeidimo sunkumu, neginčytina, kad *Laufen Austria* rėmėsi tik ribotu savo dalyvavimu darant konstatuotą pažeidimą.
- 80 Vis dėlto pagal 2006 m. gairių 29 punktą apeliantė, norėdama, kad jai skirtos baudos dydis būtų sumažintas dėl tokių lengvinančių aplinkybių, privalėjo įrodyti, kad realiai nevykdė susitarimų daryti pažeidimą ir rinkoje veikė pagal konkurencijos principus, tačiau, kaip skundžiamo sprendimo 191 punkte konstatavo Bendrasis Teismas, ji tokių įrodymų nepateikė.
- 81 Bet kuriuo atveju toks įrodymų vertinimas negali būti ginčijamas apeliacinio skundo stadijoje, nebent tie įrodymai būtų iškraipyti, tačiau šiuo atveju apie tai nebuvo kalbėta (šiuo klausimu žr. 2011 m. sausio 13 d. Sprendimo *Media-Saturn-Holding / VRDT*, C-92/10 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2011:15, 27 punktą; 2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Graikija / Komisija*, C-391/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2014:2061, 28 ir 29 punktus ir 2016 m. sausio 20 d. Sprendimo *Toshiba Corporation / Komisija*, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 40 punktą).
- 82 Tuo remiantis darytina išvada, kad kaltinimas dėl Bendrojo Teismo atlikto lengvinančių aplinkybių, kaip jos suprantamos pagal 2006 m. gairių 29 punkto trečią įtrauką, nagrinėjimo turi būti atmestas.
- 83 Remiantis visais išdėstytais argumentais, darytina išvada, kad reikia atmesti antrąjį pagrindą.

Dėl bylos gražinimo nagrinėti Bendrajam Teismui

- 84 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą, jeigu Teisingumo Teismas panaikina Bendrojo Teismo sprendimą, jis gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje byloje stadijoje tai galima daryti, arba gražina bylą Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą.
- 85 Vis dėlto šiuo atveju, kadangi Teisingumo Teismas neturi duomenų apie paskutiniuosius metus iki ginčijamo sprendimo priėmimo *Laufen Austria* pasiektą apyvartą, jis negali priimti galutinio sprendimo šioje byloje. Todėl šią bylą reikia gražinti Bendrajam Teismui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 86 Kadangi byla gražintina Bendrajam Teismui, reikia atidėti su šiuo apeliaciniu procesu susijusių bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2013 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Laufen Austria / Komisija* (T-411/10, EU:T:2013:443).**
- 2. Gražinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl *Laufen Austria AG* pateikto prašymo sumažinti skirtą baudą.**

3. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.

Parašai.